

باش سۆز (سر مقاله)

باستانی توسط داریوش! دانش آموز آذربایجانی وقتی وارد دانشگاه می‌شود، دیگر هویت و فرهنگ مخصوصی ندارد و باید به اصلاح فرهنگ آذربایجان فکر کند و اینکه اصلاً، چرا باید آذربایجانی‌ها لقمه را از پشت گردن در دهان بگذارند. آیا بهتر نیست، آنها که اصالت آریایی دارند، زبانی آریایی نیز، داشته باشند؟ آیا بهتر نیست، پروژه‌ها و نظریه‌های مورخان [!] و ادیبان [!] آریامهری مانند کسروی و ... درباره برگرداندن زبان اصیل آذری [!] به جای ترکی به مرحله اجرا درآید؟ و آیا بهتر نبود که ... و آیا ...؟

و آنگاه به وضعیت زندگی و تحصیل نگاه می‌کند، می‌بیند که تمام آن نظریه‌ها روی ملت آذربایجان اجرا شده و از هر امکانی هم استفاده تمام و کمال شده است و آنانی که در اثر یک تاخت و تاز موقت مغولها و ... ترک زبان شده‌اند [!]، در قرن اتم و ماهواره با شدیدترین نوع تهاجمها و شیخونهای فرهنگی، نه تنها زبان ترکی ایرانی از میان نرفته‌است، حتی زبان اکثر مردم تهران ترکی شده‌است.

حال برای چنین ملتی که تک‌تک افراد آن چنین وضعیتی داشته‌اند و برای آنها هویتی کاذب ساخته شده‌است، بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و پشت سر گذاشتن جنگ تحمیلی، چندین سال است که فرصت و مجالی تاریخی برای احقاق حقوق، به دست آمده‌است؛ برای ما که شاید اولین نسل آذربایجان باشیم که شاهد کاهش شدت مسمومیت جو فرهنگی و سیاسی آذربایجان هستیم. یقیناً خوانندگان گرامی را عقیده بر اینست که شناساندن، یادآوری، تحقیق و بررسی دوباره فرهنگ و تاریخ اصیل، با یکی، دو سال زمان امکانپذیر نیست و نیازمند مدت زمانی قابل توجه و همچنین و همکاری و کنکاش علمی کلیه افراد، خاصه قشر دانشگاهی می‌باشد. و در این راه باید از کلیه امکانات قانونی بهره گرفت؛ البته که یکی از ساده‌ترین فعالیتها انتشار مجلات و نشریات است.

مطبوعات کل کشور در مقایسه با مطبوعات دیگر کشورها، با اینکه پس از جریان ۲ خرداد رشد فزاینده‌ای داشته است، ولی نسبت به معیارهای جهانی بسیار عقبیم. حال اگر در این میان به مطبوعات ترکی نگاهی بیندازیم (که مقدار قابل توجهی مطلب هم به زبان فارسی دارند، مثل همین نشریه) می‌بینیم که برای جمعیت چند

باگذشتن مدتی قابل توجه از عمر یک نشریه و چاپ چند شماره از آن می‌توان با مطالعه آن، سیاست کلی مجله را دریافت. سیاست کلی نشریه همانند اکثر نشریه‌های ترکی زبان دانشجویی و غیر دانشجویی این مملکت، زنده کردن و احیای هر چه بیشتر فرهنگ آذربایجانی و زبان ترکی است که نزدیک به یک قرن آماج انواع تهاجمها قرار گرفته بود. با این حال بعضی‌ها ما را به تکرار مکررات متهم می‌کنند؛ مثلاً می‌گویند کمتر مقاله‌ای در نشریه شما یافت می‌شود که در آن به اصول ۱۵ و ۱۹ قانون اساسی اشاره نشده‌باشد و یا مجله‌ای ترکی زبان پیدا نمی‌شود که در آن به این مطلب پرداخته نشود که آذربایجانیه‌ها آریایی نیستند و ...

برای پاسخ به گفته آنها باید به همان نکته بالا، یعنی محرومیت و محدودیت ترکهای ایرانی برای فعالیتهای فرهنگی درباره فرهنگ خود اشاره کرد؛ مگر نه اینست که آذربایجان نزدیک به ۶۰ سال در بایکوت فرهنگی پهلوی قرار داشته‌است و هیچگونه تحقیق و بررسی سالمی در مورد تاریخ و ادبیات آذربایجان انجام نشده و جلوی هرگونه فعالیت فرهنگی خودجوش مردمی نیز گرفته شده‌است و معدود نویسندگان و روشنفکرانی نیز که قصد فعالیت در این امر خطیر داشته‌اند زیر باران انواع انگ‌زنی‌ها قرار گرفته‌اند که آنها یا «پان‌ترکیست» یا «کمونیست» و یا ... هستند. پدران ما نیز در چنین جو مسمومی تحصیل کرده و اکثریت آنها تاریخ آذربایجان را واژگونه و غیرحقیقی دریافته‌اند و با پذیرفتن یک زبان رسمی برای وحدت، لاجرم به پذیرش یک هویت رسمی هم کردن نهاده‌اند! طبیعتاً ما هم تحت تأثیر آنها، اطلاعات غیر علمی و نادرستی در مورد فرهنگ و تاریخ خود کسب کرده‌ایم. همه کودکان و نوجوانان آذربایجانی خارج از مدرسه و محیط آموزشی ترک هستند و فرهنگ آذربایجانی دارند، ولی وقتی داخل مدرسه سر کلاس ادبیات و تاریخ می‌نشینند، باید هویت دیگری پیدا کنند. رادیو و تلویزیون زبان کاملاً رسمی (نه رسمی) دیگری دارند و مراکز استانی نیز در اخبار و برنامه‌های ترکیشان، فقط فعلیهای ترکی دارند و فرهنگ آذربایجانی در صدا و سیما فقط در آشیقها (فقط برای افراد شب‌زنده‌دار [!] آذربایجانی شنونده رادیو پیام) خلاصه می‌شود و آنگاه که نوبت به فرهنگ اصیل ایرانی می‌رسد، بحث، بحث اوستا و تاریخ ۲۵۰۰ ساله می‌شود و ایجاد سازمان ملل

()

مراسم فارغ التحصیلی کلاس زبان ترکی در سال ۷۹-۱۳۷۸، روز شانزدهم اسفند ماه ۷۹ مصادف با عید سعید قربان در دانشگاه صنعتی اصفهان (تالار ۸- شهید فتوحی) برگزار خواهد شد.

این مراسم که ابتدا قرار بود در قالب «همایش دانشجویان آذربایجانی» و با همت دانشجویان ترک زبان دانشگاه برگزار گردد، با اعمال محدودیت‌هایی از طرف دانشگاه که خصوصاً مشکلات مالی اعلام شده است، به صورت مراسم فارغ التحصیلی درآمد.

ریز برنامه‌های این مراسم که با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه و با همکاری امور فوق برنامه دانشگاه، برگزار خواهد شد، از سوی برپاکنندگان آن بصورت زیر اعلام شده است:

- سخنرانی استاد زبان و ادب آذربایجانی، دکتر حسین صدیق (دوزگون)
- موسیقی سنتی آذربایجانی (موغام)
- موسیقی آشیقی
- ارائه مقالات دانشجویی
- اهدای لوح فارغ التحصیلی زبان ترکی (پایه

اول) و لوح یادبود به دانشجویان ترک زبان

لازم به ذکر است که همایش دانشجویان آذربایجانی دانشگاه («ایصفاهان تکنولوژی بیلی یوردونون تورک اؤیره نجی لری») در سالهای اخیر همه ساله بطور منظم و با برنامه ریزی و تلاش بی وقفه دانشجویان برگزار گردیده است.

ده میلیونی ترکهای ایران روزنامه وجود ندارد و فقط پانزده تا بیست نشریه ترکی موجود است که اغلب آنها، انتشار نامنظمی دارند. البته و صد البته که نسبت به دهه‌های قبل چندین برابر شده‌اند و ما هم در یکی از این نشریات سعی می‌کنیم که تلاشهایمان مثمر ثمر باشد.

حال باز هم به مطبوعات کشور نظری می‌کنیم. نزدیک به چهار سال از جریان دوم خرداد می‌گذرد و مطبوعات دوم خردادی هنوز هم درباره موضوعات کلیشه‌ای و تکراری از قبیل جامعه مدنی، قانونمداری، گفتگوی تمدن‌ها، گروه‌های فشار و ... می‌نویسند. در اینجا کاری به بحث‌های سیاسی و جناحی روز ایران [به قولی بحث‌های پاپ سیاسی!] نداریم. فقط قصد بر بیان اینست که آن مطبوعات می‌خواهند موضوع را در جامعه جا بیندازند و این محتاج زمان است. اینک برمی‌گردیم به مطبوعات ترکی؛ ما هم می‌خواهیم حداقل حقوق یک انسان را که می‌خواهد در یک جامعه اسلامی ایرانی از نوع مدنی زندگی کند به ترکی‌زبانها و حتی دیگر اقوام ایرانی، یادآوری کنیم و تذکر دهیم [مثل اصول ۱۵ و ۱۹ قانون اساسی] و تا زمانی که این اصول به طور کامل اجرا نشوند، ما باز هم به قول بعضی‌ها تکرار مکررات خواهیم کرد، تا بلکه اینها آویزه گوش گردد و گرنه جمع کردن رأی به نام گفتگوی تمدن‌ها از اقوام ایرانی، و سپس بسنده کردن به ایجاد کرسی‌های زبان فارسی و ارمنی در تهران و ایروان، شاید تکرار مکررات نباشد.

سید جلال کسایی کیوی

باش ساغلیغی

تأسوف ایله ائشیتدیک کی آقای مهندس بابک بهنیافر، یولداشیمیز سیامک بهنیافر جنابلارینین قارداشی، آلاهیین رحمینه گئتمیشلر. بیز بو ضایعه‌نی اونلارا و خانواده‌سینه، تسلیت دئییب و باش ساغلیغی دیله بیریک و تانریدان او رحمتلیگه باغیش و قالانلارینا صبر ایسته بیریک.

دان اولدوزو درگی سینین امکداشلاری
و ایصفاهان تکنولوژی بیلی یوردونون
تورک اؤیره نجیلری